

*Teksti: Soile Lehtonen
Kuvitus: Lauri Pynnönen*

Maisteriksi kuntoutuksella

Mitä tulee mieleen kuntoutuksesta? Jumppari, lihasten venytykset, tasapainoharjoittelu, altaassa räpiköiminen jne. Tämäkin on totta, mutta mitä muuta se voi tarkoittaa? Omasa tapauksessani kuntoutuksen sisältö voi olla esimerkiksi sukupuolen diskurssianalyysiä suomalaisessa klassikkokirjallisuudessa tai derridalaisen tekstikäsitelmän kritiikkiä. Jollain toisella kuntoutus voi pitää sisällään vaikka tietojenkäsittelyn salaisuuksia tai venäjän kielen verbien taivuttamista.

Kyseessä on ammatillinen kuntoutus, jonka yksi muoto on opiskelu. Kela järjestää ”vajaakuntoiselle, jonka työkyvyn ja ansiomahdollisuuksien arvioidaan sairauden tai vamman vuoksi olennaisesti heikentyneen tai jolle sairaus, vika tai vamma todennäköisesti aiheuttaa uhkan tulla työkyvyttömäksi” ammatillista kuntoutusta. Abstrakti ja käsittämättömältä vaikuttava määritelmä pitää sisällään ajatuksen, että henkilöllä, jonka ammatinvalintaan vaikuttaa joko sairaus tai vamma, on vaihtoehto opiskella kuntoutuksella opintotuen sijaan. Itse päädyin opiskelemaan Kelan ammatillisella kuntoutuksella hyvältä kuulostavien yksityiskohtien vuoksi; ei tarvitse nostaa opintolainaa, asumisen etuus on yleinen asumistuki, joka on aina opintotuen asemasta suurempi jne. Varsinkin lainattomuus oli suuri motivoiva tekijä, joka kannusti ottamaan selvää ammatillisesta kuntoutuksesta. Selvisi, että toimeentuloturvana on kuntoutusraha, jonka minimimäärä on 17,51€/pv ja se maksetaan yleensä 25 päivältä kuukaudessa. Summa on siis isompi kuin opintoraha ja hyvin vertailukelpoinen jopa verrattaessa sitä opintolainan ja opintorahan yhteenlaskettuun määrään.

Kenelle ja miten?

Kuka sitten ”kelpaa” opiskelemaan ammatillisella kuntoutuksella? Koska en ole paras henkilö selvittämään Kelan koukeroisia lainalaisuuksia,

vedän surutta mutkat suoriksi ja väitän, että sellainen henkilö, jonka ammatinvalintaan ja valmistumiseen jokin terveydellinen häiriö vaikuttaa. Ammatillista kuntoutusta on mahdollista hakea opiskeluun lukiossa, ammatillisessa oppilaitoksessa ja korkeakoulussa. Omassa tapauksessani itseni lisäksi arviointiin osallistui lääkäri, joka kannatti suunnitelmaa. Hän kirjoitti erikseen tähän tarkoitettuun B-lausunnon, joka liitettiin liitteeksi Kelan hakemuksiin. Johan onnistui: kotiin tuli myönteinen päätös ja ohjeet kuntoutujalle, joissa selvitetään millaisia velvollisuuksia minulla on Kelan suuntaan opiskelun aikana.

Miksi?

Kuntoutuspäätöksen saavuttua selvisi myös lisää mukavia yllätyksiä, joista ehdottomasti paras on joka lukuvuoden alussa maksettava koulutarvikemääräraha, jonka tarkoituksena on kattaa kohtuullisia koulutarvikemenoja. Lisäksi Kela maksaa myös maksukuittia vastaan pakolliset lukukausimaksut (esim. yliopistoissa ylioppilaskunnalle suoritettava jäsenmaksu). Kuntoutus antaa myös jonkin verran joustoa opintopisteiden suorituksen aikatauluun, vaikka opintojen tuleekin edistyä koko ajan.

Ammatillisen kuntoutuksen kautta voi hakea myös apuvälineitä opiskelun tueksi. Parin vuoden jälkeen itselläni oli tarve kannettavaan tietokoneeseen käsinkirjoittamisen hankaloidessa. Jälleen hankittiin lääkäriltä puoltava lausunto ja hankittiin tarjous itselle sopivasta tietokoneesta. Hakemuksen hyväksymisen jälkeen saa apuvälineen itse käydä ostamassa kunhan Kela toimittaa liikkeeseen maksusitoumuksen.

Yhteenvetoa

Omalla kohdallani ammatillisella kuntoutuksella opiskelu on ollut hyvä ratkaisu. Ei ole tarvinnut muurehtia tulevaisuudessa hämöttävää opintolainan takaisinmaksua tai käyttää pilkulleen kertyneiden opintopisteiden määrää. Taloudellisen tilanteen ollessa heikko, on kuntoutujana helpompaa saada sosiaalitoimesta toimeentulotukea kuin opiskelijana. Tällaiset käytännön yksityiskohdat edesauttavat voimavarojen suuntaamista itse opiskeluun. Vaikka minun tilanteeni ei vastaisikaan omaasi täysin, kannattaa ammatillisesta kuntoutuksesta ottaa selvää. Keskustelu lääkärisi tai kuntoutusohjaajasi kanssa voi tuoda uusia näkökulmia ja vaihtoehtoja, kun opiskelun suunnittelu tulee ajankohtaiseksi.

Lisätietoja mm. www.kela.fi tai Kelan paikallistoimistoista

Opiskelu AMK:ssa

Ensimmäinen vuosi AMK:ta takana ja olen tykännyt todella paljon siitä, mitä olen tähän mennessä saanut sieltä irti ja odotan innolla pääsyä kiinni syksyllä alkaviin kursseihin. Opiskelen tällä hetkellä 3,5 vuotta kestävästä tietojenkäsittelyä Turun AMK:ssa ja tulen valmistumaan tradenomiksi erikoistuen tietoliikenteeseen.

Ensimmäisenä vuotena yleisesti käydään läpi aivan perusteita koulutusalaan liittyvissä jutuissa, esim. tietojenkäsittelyä opiskelevat käyvät läpi tietokoneen ja Internet-tekniikan perusteita läpi. Syynä tähän on, että välttämättä kaikki opiskelijat eivät omaa kaikkea tietotaitoa linjalle tullessaan ja näin ollen heille annetaan hyvät lähtövalmiudet myöhemmän alkaviin kursseihin.

Samoin ensimmäiseen opiskeluvuoteen kuuluvat ammatilliseen kasvuun liittyvät kurssit ja katsotaan heti alusta alkaen suunnitelmia koskien opiskelua sekä sitä, miten tulet ”kasvamaan” opiskelujen aikana. Opinnoista voi myös saada hyväksilukuja tenttimällä tai AMK-tasoisilla opinnoilla, joita anotaan hyväksiluetuiksi. Nämä yleisesti kartoitetaan tutor-opettajan kanssa käytävissä keskusteluissa ja myös itse olen saanut datanomina joitakin kursseja hy-

väksiluettua tenttimällä sekä joitakin hyväksilukuja oman yritykseni kautta. Opinnoissa on aina tukemassa tutor-opettajat, opinto-ohjaajat ja myös tutorit, jotka auliisti avustavat opiskelijaa ongelmatilanteissa.

Vaikka ensimmäinen vuosi saattaa tuntua hektiseltä erilaisten kurssien ja projektien suhteen, alkaa heti seuraavana syksynä jo suuntautumiseen valmentavat opinnot, joita tietojenkäsittelyä opiskelevilla Turun AMK:ssa ovat tietoliikenne ja tietojärjestelmät. Valinnat opiskelijat tekevät keväällä. Kolmantena vuotena on yleisesti harjoittelujakso, joka kestää noin puoli vuotta ja myös tällöin tehdään opinnäytetyötä valitsematta aiheesta. Kolmantena vuotena myös on jo hyvä olla hieman pohjaa siitä, mitä opintojen jälkeen haluaa tehdä, esim. harjoittelujakso kannattaa tähdätä yritykseen, josta haluaisi saada vakituisen työpaikan.

Tasapainotusta koulukiireiden keskelle tuovat oman koulun ainejärjestön järjestämät illanvietot, bileet ja laivaristeilyt, jolloin voi heittää hetkeksi opiskelukiireet nurkkaan ja rentoutua hyvässä seurassa. Opiskeluvuoteen mahtuu hirmu paljon kaikkea kivaa opiskelujen ohella ja myös jos vain valmiuksia ja halua löytyy, voi hakeutua esim. ainejärjestön hallitukseen tai tutoriksi. Itse olen opastamassa tietojenkäsittelyn uusia opiskelijoita viiden muun tutorin kanssa ensi syksynä heidän tullessa opiskelemaan.

AMK:n haku tapahtuu keväisin ja yleisesti hakuvaatimuksina ovat joko YO-tutkinto tai ammattikoulupohjainen koulutus. Valintoihin vaikuttavat koulumenestys, mahdolliset lisäpisteet hakuprosessissa (tietoja koulutusalan oppaissa) ja mahdollinen pääsykoe.

Seitin Nuorisotyön suunnittelija lomalla

25.6-29.7 ja 13-19.8

Seitin nuorisotyön suunnittelija lomalaitumilla kyseisinä ajankohtina, näinä aikoina Seitin toiminnoista voi kysellä oman liittosi nuorisotyöstä vastaavilta työntekijöiltä.

Seitin kesässä tulossa mm. toimintaa, elämyksiä, Provinssirockia sekä kesäpäivä – käy katsomassa lisätiedot sivustolta www.seittiweb.org!